

1. ΑΝΑΓΚΗ ΙΣΟΡΡΟΠΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΝΙΑΙΑ ΑΓΟΡΑ ΤΗΣ ΕΕ

Μέσο: ΤΟ ΒΗΜΑ ΚΥΡΙΑΚΗΣ_ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΤΑΧΥΔΡΟΜΟΣ

Ημ. Έκδοσης: . . .07/06/2026 Ημ. Αποδελτίωσης: . . .07/06/2026

Σελίδα: 16

Innews ΑΕ - Αποδελτίωση Τύπου - <http://www.innews.gr>

ΓΝΩΜΗ
Του δρος
Απόστολου
Σαμαρά

Ανάγκη ισορροπίας για την ενιαία αγορά της ΕΕ

Η συζήτηση για την ολοκλήρωση της ενιαίας αγοράς της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) επανέρχεται δυναμικά στο προσκήνιο της ευρωπαϊκής πολιτικής. Η ανάγκη ενίσχυσης της ευρωπαϊκής ανταγωνιστικότητας, η επιδίωξη μεγαλύτερης οικονομικής ανθεκτικότητας και η πίεση του διεθνούς ανταγωνισμού οδηγούν την ΕΕ σε επανεξέταση του σημερινού σταδίου οικονομικής ενοποίησης. Παρά το εκτεταμένο νομικό και θεσμικό πλαίσιο της, η ενιαία αγορά εξακολουθεί να λειτουργεί με ασυμμετρίες, ρυθμιστικά κενά και διοικητικούς κατακερματισμούς. Στην ψηφιακή οικονομία, στις κεφαλαιαγορές, στην ενέργεια και στις υπηρεσίες, η διασυνδριακή δραστηριότητα εξακολουθεί να προσκρούει σε αποκλίσεις και ανομοιόμορφη εφαρμογή των κανόνων. Σε ορισμένες περιπτώσεις, η υπέρβαση των εμποδίων απαιτεί νέα ενωσιακή νομοθεσία. Ωστόσο, το ζήτημα δεν αφορά πλέον μόνο την παραγωγή περισσότερων κανόνων. Αφορά κυρίως τον τρόπο με τον οποίο οι κανόνες εφαρμόζονται στην πράξη.

Η ΕΕ διαθέτει ήδη νομικό πλαίσιο για την ελεύθερη κυκλοφορία αγαθών, υπηρεσιών, προσώπων και κεφαλαίων. Οι διατάξεις αυτές περιορίζουν ουσιαστικά τις εθνικές παρεμβάσεις

που εμποδίζουν την οικονομική ολοκλήρωση. Παρ' όλα αυτά, οι ίδιες ενωσιακές ρυθμίσεις παράγουν συχνά διαφορετικά αποτελέσματα από κράτος σε κράτος. Οι αποκλίσεις στις διοικητικές πρακτικές, στις εποπτικές προσεγγίσεις και στην ερμηνεία των κανόνων δημιουργούν «αόρατα» εμπόδια εντός της ενιαίας αγοράς.

Οι συνέπειες δεν είναι αμελητέες. Σύμφωνα με εκτιμήσεις του ΔΝΤ, τα εμπόδια που εξακολουθούν να υφίστανται εντός της Ευρώπης ενδέχεται να αντιστοιχούν σε δασμολογικό ισοδύναμο περίπου 110% στις υπηρεσίες και 44% στα αγαθά. Τα μεγέθη αυτά δείχνουν ότι ο εσωτερικός κατακερματισμός της αγοράς δεν αποτελεί τεχνική λεπτομέρεια, αλλά κρίσιμο παράγοντα για την αναπτυξιακή δυναμική της ΕΕ.

Σε αυτό το πλαίσιο αποκτά σημασία ένα ερώτημα που μέχρι πρόσφατα θεωρούνταν μάλλον νομοτεχνικό: πρέπει η ΕΕ να βασίζεται περισσότερο σε Κανονισμούς και λιγότερο σε Οδηγίες;

Οι Οδηγίες δεσμεύουν τα κράτη-μέλη στα οποία απευθύνονται ως προς το επιδιωκόμενο αποτέλεσμα, αφήνοντάς τους περιθώριο ως προς τον τρόπο ενσωμάτωσής στο εθνικό δίκαιο. Η ευελιξία αυτή υπήρξε ιστορικά χρήσιμη. Επέτρεψε την προσαρμογή των ενωσι-

ακών κανόνων στις διαφορετικές εθνικές έννομες τάξεις και διατήρησε έναν ρόλο για τα εθνικά κοινοβούλια. Το ίδιο χαρακτηριστικό, όμως, μπορεί να λειτουργήσει ως πηγή κατακερματισμού, ιδίως όταν η ενσωμάτωση είναι εκπρόθεσμη ή πλημμελής.

Γι' αυτό, σε ορισμένους τομείς ενισχύεται η προτίμηση προς τους Κανονισμούς, οι οποίοι έχουν γενική ισχύ, δεσμεύουν ως προς όλα τα μέρη τους και εφαρμόζονται άμεσα στα κράτη-μέλη. Η επιλογή αυτή υπόκειται μεγαλύτερη ομοιομορφία. Δεν αποτελεί όμως πανάκεια. Ακόμη και οι άμεσα εφαρμοστέοι κανόνες εξαρτώνται από τις εθνικές διοικήσεις και τις εποπτικές αρχές.

Το ουσιαστικό, συνεπώς, δεν είναι μόνο η επιλογή μεταξύ Οδηγιών και Κανονισμών. Είναι η ποιότητα της εφαρμογής. Η ενιαία αγορά χρειάζεται διοικητική σύγκλιση, συνεπέστερη εποπτεία και αποτελεσματικότερη επιβολή των κοινών κανόνων. Χρειάζεται, τελικά, ισορροπία: αρκετή ευελιξία για τις εθνικές ιδιαιτερότητες, αλλά και περισσότερη ομοιομορφία ώστε να λειτουργεί πράγματι ως ενιαία.

Ο κ. **Απόστολος Σαμαράς** είναι διδάκτωρ Ευρωπαϊκού Δικαίου Νομικής Σχολής ΕΚΠΑ, δικηγόρος, ερευνητής στο **ΕΛΙΑΜΕΠ**.